

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 באלוקות דְּהִנֵּה⁶⁷ כְּתִיב⁶⁸ כִּי לֹא עַל הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם
2 כִּי עַל כָּל מוֹצֵא פִי ה' יִחְיֶה הָאָדָם, וּפְרַשׁ בְּסִפְרֵי, כִּי לֹא
3 עַל הַלְחָם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם, אֱלוֹ הַלְכוֹת שְׁנַקְרָאוֹ לְחָם,
4 וּכְמוֹ שֶׁפְתוּב⁶⁹ לְכוּ לַחֲמוּ בְּלַחְמִי, והפסוק מתפרש לענין לימוד
5 התורה אֵלָּא עַל כָּל מוֹצֵא
6 פִי ה' יִחְיֶה הָאָדָם, אֱלוֹ
7 אַגְדוֹת, דברי האגדה
8 שבתלמוד ובמדרשים שְׁהוּא
9 בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה
10 (וְכִדְאִיתָא בַּתְּנַיָא⁷⁰ לַגְבִי
11 חֲשִׁיבוֹת הַלִּימוֹד בַּסֵּפֶר "עֵץ"
12 יַעֲקֹב" שְׁבוּ לִקְטוּ דְּבִרֵי הַאֲגָדָה
13 מֵהַתְּלִמוֹד שְׁרַב סוּדוֹת
14 הַתּוֹרָה גְּנוּזִין בָּהּ בַּאֲגָדָה,
15 הֵרִי שְׁהִיא כַּפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה,
16 חֶלֶק הַסּוּד וְהַנְּסִתָּה שְׁבִתוֹרָה), כִּי
17 דְּבִרֵי הַתּוֹרָה שְׁבַחֲהֶם מְלוּבָשִׁים
18 בְּעֵינַיִם גַּשְׁמִיִּים, וְאֵילוֹ דְּבִרֵי
19 הַאֲגָדָה יוֹתֵר נִיכָר וְנִרְגַּשׁ שְׁהִיא
20 תּוֹרַת ה' כִּי הַאֲגָדָה הִיא בְּחִינַת
21 אֹרֶז-אֵין-סוֹף שְׁבַחֲכֶמָה,
22 חֵינּוּ שְׁבַחֲכֶמָה עֲצֻמָּה הִיא
23 שֵׁיכַת יוֹתֵר לְעֵינֵי הָאֱלֹקוֹת
24 שְׁבַח.
25 וְזֶהוּ עֲנִין לְפָנֵי הַלְּכָתָא,
26 לְפִי פְּנִימִיּוֹת הַעֵינַיִם דְּהֵינּוּ
27 לְהַמְשִׁיךְ לְהוֹרִיד וּלְגַלּוֹת
28 מִלְּמַעְלָה לְמַטָּה מִבְּחִינַת לֶכֶן
29 הַעֲלִיזוּ, וְהֵינּוּ מִצַּד גְּלוּי
30 הַכֶּתֶר שְׁבַחֲכֶמָה, בְּחִינַת
31 הַכֶּתֶר הִיא מַעַל לַחֲכֵמָה (הַחֲכֵמָה
32 הִיא הַדְּרָגָה הַגְּבוּהָה בִּיּוֹתֵר
33 בְּמוֹחֵן וְהִיא רֵאשִׁית הַסְּפִירוֹת,
34 וְהַכֶּתֶר הוּא מַעַל הַחֲכֵמָה כֶּשֶׁם שְׁבַאדָם הַכֶּתֶר הוּא מַעַל הָרֵאשִׁי וְיֵשׁ בְּחִינָה
35 מִכֶּתֶר שְׁמַאֲרִיהָ בַּחֲכֵמָה שְׁזָהוּ בְּחִינַת הָאֹרֶז-אֵין-סוֹף שְׁבַחֲכֶמָה.
36 וְעַל-דִּרְךָ שְׁמַצִּינּוּ בְּדוֹד הַמֶּלֶךְ שְׁהֵינָה מִחִבְרַת תּוֹרָה שְׁלֹמְעֵלָה
37 בְּקוֹדֶשׁ-אֶבְרֵי-הוּא⁷¹, מוּבָא בְּסִפְרֵי קְבֵלָה שְׁאֹפֵן לִימוֹד הַתּוֹרָה שֶׁל
38 דוֹד הַמֶּלֶךְ הִיא כּוֹזָה שֶׁפַּעַל חִיבּוּר בֵּין הַתּוֹרָה כִּפִּי שְׁהִיא לְמַעְלָה, חֵינּוּ חֲכֵמָתוֹ
39 שֶׁל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, עִם הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצֻמּוֹ שְׁלֹמְעֵלָה מִהַחֲכֵמָה,

40 שְׁזָהוּ עֲנִין שֶׁל חִבְרַת חֲכֵמָה בְּחִינַת תּוֹרָה וְכֶתֶר⁷² שְׁלֹמְעֵלָה
41 מִהַחֲכֵמָה.
42 וּכְמוֹ כֵּן יֵשׁנוּ עֲנִין הַגְּלוּת וְיִצִּיאַת מִצְרַיִם גַּם בְּעֲנִין
43 גְּמִילוּת-חֲסִדִּים, וְהֵינּוּ, שְׁנִתְּנִית הַצְּדָקָה צְרִיכָה לְהִיּוֹת בְּאֶפְסָן
44 שֶׁל כְּפִיָּה דְּוָקָא, גַּם כֹּאשֶׁר
45 הָאָדָם מְצִידוֹ לֹא מְעוּנֵיין לַתַּת
46 צְדָקָה וּלְגַמּוּל חֲסִדִּים וּכְמוֹ
47 מְעַשִּׂין עַל הַצְּדָקָה⁷³,
48 שִׁפְרוּשׁוֹ עוֹשִׂים וְכוּפִים שֶׁהוֹלֵת
49 יִתֵן, כְּלוּמֵר, גַּם כֹּאשֶׁר הַרְצוֹן
50 לַתַּת צְדָקָה נִמְצָא בְּגִלוּת וְהָאָדָם
51 מְצִידוֹ לֹא רוּצָה בְּכֶךְ, יֵשׁ "לְצֵאת
52 מִמִּצְרַיִם" וּבְכָל זֹאת לַתַּת צְדָקָה
53 וְעַל-דִּרְךָ-זֶה בְּנוֹגֵעַ
54 לְכָל־לְלוּת הַהִנְהָגָה בֵּין
55 אָדָם לְחִבְרוֹ (שְׁזָהוּ תִכּוֹן
56 עֲנִין גְּמִילוּת-חֲסִדִּים),
57 שְׁצָרִיף לְתַקֵּן אֶת הַמְּדוּת
58 וְהַתִּיקוֹן הוּא מְעִין "יִצִּיאַת
59 מִצְרַיִם" (וּכְמוֹ שְׁנִתְּבָאָר
60 בַּמֶּאֱמָר דִּי"ט כְּסִלּוֹ⁷⁴
61 שְׁכָל עֲנִין הַחֲסִידוּת הוּא
62 לְשִׁנּוֹת טְבַע מְדוּתוֹ⁷⁵
63 כְּמִבּוּאָר שֶׁם שְׁעֵנִין הַחֲסִידוּת
64 הוּא שֶׁהַכּוּחַת הַטְּבַעִים שֶׁמְצַד
65 עֲצֻמָּם וְמַהוּתָם הֵם רְחוּקִים
66 מֵאֱלֹקוֹת הַנְּפִסִּים וְנַעֲשִׂים כּוּחַת
67 אֱלֹקִיִּים), וּכְפִי שְׁמִפְרֵט
68 בְּתוֹרָה אֹרֶז⁷⁶ לַגְּבִי
69 הַמִּידוּת הַרוּשׁוֹת תִּיקוֹן: כְּמוֹ
70 כְּפַעַס וְגִאָוָה וְגִדְלוּת
71 וְהַתְּרוּמָת אֶחָד עַל
72 חִבְרוֹ, דְּהֵינּוּ כָּל הַמְּדוּת
73 רְעוּת שְׁבִין אָדָם לְחִבְרוֹ שְׁיִסּוּדָם הִיא בְּחִינַת גְּבוּרוֹת, שֵׁאֵת
74 כָּל אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לְתַקֵּן וְכֹאמוֹר, כָּל עוֹד הַמִּידוּת לֹא תוֹקֵנוּ זוֹ בְּחִינַת "גְּלוּת"
75 וְהַתִּיקוֹן הוּא בְּחִינַת "יִצִּיאַת מִצְרַיִם" וּמִסִּים: וְהַמְּבִין יָבִין. וְיֵשׁ לִזְמֵר
76 בְּדִרְךָ אֶפְשֶׁר, שְׁהַפְּנֵנָה הִיא לְתַקּוֹן בְּחִינַת הַגְּבוּרוֹת שְׁהִיא
77 הַמְּקוֹר לְמִידוּת הַלֹּא מִתְּקוּנָת עַל-יְדֵי הַהִמְשָׁכָה מְשֻׁרְשָׁם לְמַעְלָה
78 שְׁכֵן רַק כִּפִּי שְׁמִידַת הַגְּבוּרָה יִרְדָּה לְמַטָּה יָכוֹל לְבוֹא וּלְהַשְׁתַּלֵּשׁ מִמֶּנָּה דְּבִרִים

המאמרים תשי"ג ע' כה). (67) ראה סה"מ תרכ"ז ע' צ. תרנ"ח ע' פג. תרצ"ב ע' ע' קנג ואילך. (68) עקב ח, ג. (69) משלי ט, ה. (70) אגה"ק סכ"ג (קלו, א). (71) ראה זח"ג רכב, ב ברע"מ. ס' הבהיר (סנ"ח) סקצ"ו ובאור הבהיר. לקו"ת שלח מז, ג. שם נא, א. (72) ראה אוה"ת שבועות ע' קצד. (73) בית יוסף לטור י"ד סרמ"ח (ד"ה כל אדם). וראה סה"מ תרע"ח ע' קכא. ע' קכד ואילך. ע' קצב. תרצ"ט ע' 191. (74) פי"ב (סה"מ תשכ"ו ע' סז). (75) ראה ספר השיחות תורת שלום ע' 48. שיחת שמח"ת תרצ"ד (לקו"ד ח"א נו, א ואילך). אג"ק אדמו"ר מהוריי"צ ח"ג ע' תנח ואילך. קונטרס ענינה של תורת החסידות (משיחת י"ט כסלו תשכ"ו) ס"א. תורת מנחם — התוועדויות חמ"ה ע' 257. (76) שם נא, ד.